

รายงานผลการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี

ส่วนที่ 1 การกำกับดูแลกิจการที่ดีของการยาสูบแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแลองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของ ยสท. เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของรัฐและหน่วยงานกำกับดูแล คณะกรรมการ ยสท. ยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร ร่วมกับฝ่ายบริหารในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนบริหารจัดการองค์กรที่สำคัญต่าง ๆ เช่น แผนการตรวจสอบภายใน แผนบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน แผนบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล แผนบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น คณะกรรมการ ยสท. กำกับดูแล การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้ ยสท. ยังคงเติบโตอย่างมั่นคงท่ามกลาง กระแสความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจยาสูบ เป็นพื้นที่ที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ประเทศชาติ และเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

1.1 นโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการ ยสท. ได้แต่งตั้งกรรมการ ยสท. เข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะอนุกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า เพื่อเป็นผู้กำกับดูแลและส่งเสริมให้ ยสท. มีการดำเนินงาน ที่เป็นไปตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 และแนวทางปฏิบัติ และหลักเกณฑ์การประเมินด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ซึ่งรัฐวิสาหกิจให้การยอมรับและปฏิบัติตาม

คณะอนุกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า เป็นผู้วางนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. รวมถึงนโยบายและแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานใช้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

- 1) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท.
- 2) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Governance, Risk and Compliance: GRC)
- 3) นโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement)
- 4) นโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม
- 5) นโยบายป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน
- 6) นโยบายป้องกันการเกิดรายงานเกี่ยวโยง
- 7) นโยบายการจัดซื้อจัดจ้าง
- 8) นโยบายการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 9) นโยบายด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

- 10) นโยบาย วิสัยทัศน์ การจัดการความรู้
- 11) นโยบาย วิสัยทัศน์ การจัดการนวัตกรรม
- 12) นโยบายการพัฒนาความยั่งยืนเชิงยุทธศาสตร์
- 13) นโยบายด้านทรัพยากรบุคคล
- 14) นโยบายการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม
- 15) นโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ของ ยสท.

ในคราวประชุมคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 9 ธันวาคม 2564 ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบผลการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. และนโยบายที่เกี่ยวข้องตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งหน่วยงานได้นำเสนอ และต่อมาในคราวประชุมครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 12 มกราคม 2565 ที่ประชุมได้อนุมัติคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการยาสูบแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ 2565 ซึ่งได้นำนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. นโยบายที่เกี่ยวข้องตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และแนวปฏิบัติ มาบรรจุรวมไว้และเผยแพร่ผ่านทางช่องทางการสื่อสารภายในและภายนอก ยสท. เพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหาร และพนักงานยาสูบ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง รวมถึงเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจได้ว่า ยสท. มีการดำเนินงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นองค์กรที่มีมาตรฐานการดำเนินงาน มีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และตรวจสอบได้

1.2 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทย ชุดใหม่ รวม 9 คน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ ส่งผลให้ประธานกรรมการและกรรมการอื่นเดิมพ้นจากการเป็นกรรมการ ยสท. รวมถึงการเป็นกรรมการและอนุกรรมการในคณะต่าง ๆ ด้วย ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 5 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 1 มีนาคม 2565 ที่ประชุมจึงมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า (คำสั่งฯ ที่ 43/2565 ลงวันที่ 21 มี.ค. 2565) และต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 7 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 19 เมษายน 2565 ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า ชุดใหม่ (คำสั่งฯ ที่ 51/2565 ลงวันที่ 20 เม.ย. 2565) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาจนถึงปัจจุบัน

คณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าเป็นผู้กำกับดูแลและส่งเสริมให้ ยสท. มีการดำเนินงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั่วทั้งองค์กร โดยมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดีฯ ปีงบประมาณ 2565 (ฉบับปรับปรุง) ดังนี้

- 1) ให้นโยบาย กรอบทิศทาง และแนวปฏิบัติที่ดีต่อการยาสูบแห่งประเทศไทย ตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในเรื่องการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) การนำองค์กร (Leadership) การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) การแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม การบริหารสิทธิ

ของผู้ถือหุ้นทั้งตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาและการรายงานความยั่งยืน (Global Reporting Initiative) การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Management) การบริหารจัดการลูกค้า (Customer Management) และการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐาน การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (Compliance) รวมถึงการบูรณาการในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Governance, Risk and Compliance: GRC)

2) พิจารณานุมัติแผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการระยะยาว แผนปฏิบัติการประจำปี ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคู่มือต่าง ๆ เช่น แผนด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี แผนยุทธศาสตร์ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แผนยุทธศาสตร์ด้านลูกค้าและตลาด คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคู่มือการพัฒนาความยั่งยืน เป็นต้น พร้อมทั้งทบทวนแผนงานและคู่มือดังกล่าวเป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีเหตุการณ์ที่สำคัญจำเป็น ก่อนรายงานให้คณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยเพื่อทราบ

3) กำกับและติดตามผลการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่ดี แผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานและการจัดการ (Core Business Enablers) ด้านการกำกับดูแลที่ดี และการนำองค์กร และด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า พร้อมทั้งให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของการยาสูบแห่งประเทศไทย

4) รายงานผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทย เพื่อทราบอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสม หรืออย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยมอบหมาย

คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายบริหารของ ยสท. ส่งเสริมและขับเคลื่อนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดตั้งคณะทำงานต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ว่าการ รองผู้ว่าการทุกด้าน และหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันขับเคลื่อน ประกอบด้วย

1) คณะทำงานประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (Enablers) และคณะทำงานรายงานผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจด้าน Core Business Enablers ได้แก่

- ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร
- ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์
- ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
- ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า
- ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ด้านการบริหารทุนมนุษย์
- ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม

โดยให้คณะทำงานฯ มีหน้าที่นำเสนอแนวทางการพัฒนา ยสท. ตามหลักเกณฑ์ฯ Enablers ต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการที่กำกับดูแล ก่อนรายงานให้คณะกรรมการ ยสท. รับทราบหรือเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินงาน

2) คณะทำงานบูรณาการการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Governance, Risk and Compliance: GRC) มีหน้าที่ ดังนี้

- ขับเคลื่อนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Governance, Risk and Compliance: GRC) เพื่อให้เกิดการบูรณาการตามแนวทาง GRC

- กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายองค์กร ภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสัญญา และข้อผูกพันต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรในระยะยาว

- ส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ จริยธรรม และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กรที่ดี รวมถึงสื่อสารเพื่อให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแนวทาง GRC ทั้งทั้งองค์กร

- สามารถเรียกข้อมูล เอกสาร บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน ยสท. เพื่อชี้แจง ให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ได้

- สรุปผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

3) คณะทำงานประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบ (Compliance Unit) มีหน้าที่ ดังนี้

- สนับสนุนนโยบายด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบของ ยสท. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของ ยสท. ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของ ยสท. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและพนักงานของ ยสท. ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของ ยสท. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ให้คำปรึกษา แนะนำ หน่วยงานต่าง ๆ ของ ยสท. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบของ ยสท. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- กำหนด/ทบทวนบทบาทหน้าที่บุคคล/หน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่สอดส่องดูแลและกำกับการปฏิบัติงานของ ยสท. ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

- สรุปผลการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และรายงานต่อคณะกรรมการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
- สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้ฝ่ายตรวจสอบภายในทุกไตรมาส เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการ ยสท. รับทราบ
- ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการทำหน้าที่ของคณะกรรมการฯ
- สามารถเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน ยสท. ตอบข้อซักถาม เพื่อชี้แจงให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

หน่วยงานภายใน ยสท.

หน่วยงานทุกหน่วยงานทั้งในระดับฝ่ายและสำนักล้วนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. นโยบายที่เกี่ยวข้องตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และแนวปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ผู้บริหารของหน่วยงานมีหน้าที่ต้องถ่ายทอดนโยบายและแนวปฏิบัติ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่ถูกต้อง และสอดคล้องตามแนวปฏิบัติในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งเสริมให้พนักงานมีพฤติกรรมตามค่านิยมจริยธรรมและจรรยาบรรณคณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ยสท. โดยปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ

รายละเอียดปรากฏในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 ส่วนที่ 4 การกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. หมวดที่ 2 “การปฏิบัติต่อคณะกรรมการอย่างเท่าเทียมกัน” และหมวดที่ 5 “ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ”

1.4 นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับหน่วยงานกำกับดูแลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รายละเอียดปรากฏในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 ส่วนที่ 4 การกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท.

- หมวดที่ 1 “บทบาทและหน้าที่ของ ยสท. ที่มีต่อหน่วยงานกำกับดูแล”
- หมวดที่ 3 “บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย”
- หมวดที่ 4 “การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส”

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2.1 สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

2.1.1 การสรรหา พัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

การสรรหากรรมการ

พระราชบัญญัติการยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561 มาตรา 13 บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่เกิน 9 คน และมาตรา 15 บัญญัติให้ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกิน 2 วาระ ติดต่อกัน

ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 และแนวทางปฏิบัติ กำหนดให้คณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการที่เป็นอิสระ เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และกรรมการที่เป็นอิสระจากภายนอกอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการ ทั้งคณะ โดยมีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คน ที่แต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลัง จัดทำขึ้น ซึ่งกรรมการอิสระ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา หรือภาคเอกชน หรือกรรมการซึ่งเป็นผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับรัฐวิสาหกิจ ซึ่งหมายถึงไม่มีตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่สังกัดหน่วยงานในกระทรวงการคลัง โดยคณะกรรมการ ยสท. ประกอบด้วยประธานกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระ กรรมการที่เป็นกรรมการอิสระ จำนวน 5 คน และมีกรรมการผู้แทนกระทรวงการคลังที่เป็นข้าราชการประจำ จำนวน 2 คน ทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

การสรรหาคณะกรรมการ ยสท. จะต้องมีความโปร่งใสและชัดเจน เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 รวมทั้งจะต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ที่ได้เห็นชอบในหลักการการกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) และกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาสรรหากรรมการ ยสท.

ในปีงบประมาณ 2565 คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการ ยสท. ชุดใหม่แทนคณะกรรมการ ยสท. ชุดเดิมที่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี รวม 9 คน ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการ ยสท. จำนวน 9 คน ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 โดยคณะกรรมการ ยสท. ชุดใหม่ มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ (Skill Matrix) ตามภารกิจและยุทธศาสตร์ ของ ยสท. และมี Skill Matrix หลัก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด ประกอบด้วย ด้านการเงิน บัญชี กฎหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรม เศรษฐศาสตร์ และการบริหาร แต่ยังคงขาดด้านวิศวกรรม ต่อมาในเดือนเมษายน 2565 มีกรรมการขอลาออก 1 คน มีผลวันที่ 1 เมษายน 2565 ซึ่งเป็นกรรมการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และในเดือนกันยายน 2565 มีกรรมการพ้นตำแหน่งเนื่องจากมีอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกรรมการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์/บริหาร

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 และแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นเอกสารเผยแพร่ของ สคร. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. ได้ทำการประเมิน ประสิทธิภาพของกระบวนการสรรหากรรมการ และได้เสนอคณะกรรมการ ยสท. เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการสรรหากรรมการ ยสท. ซึ่งมีหน้าที่สรรหากรรมการ กรณีกรรมการลาออก กรรมการที่จะพ้น วาระการดำรงตำแหน่ง กรรมการเพิ่มเติมในตำแหน่งที่ว่าง โดยเสนอในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 7 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 19 เมษายน 2565 ต่อมาประธานกรรมการ ยสท. ได้หารือ สคร. และเสนอ ที่ประชุมเกี่ยวกับแนวทางการสรรหากรรมการในคราวประชุมครั้งที่ 8 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 24 พฤษภาคม 2565 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสรรหากรรมการ ยสท. ตามที่เสนอ ซึ่งประกอบด้วย กรรมการอิสระ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการสรรหากรรมการ ยสท. ได้มีการประชุมหารือเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ การสรรหา วิธีการสรรหา ภายใต้กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวทางการแต่งตั้ง กรรมการรัฐวิสาหกิจตามมติ

คณะรัฐมนตรี และมีการทบทวน Skill Matrix ของกรรมการ ยสท. แล้ว และเมื่อได้ผลการสรรหากรรมการ ยสท. ตาม Skill Matrix จะได้นำเสนอคณะกรรมการ ยสท. เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนเสนอ สคร. ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การพัฒนาและประเมินผลกรรมการ

ยสท. มีการกำหนดแนวทางการประเมินและพัฒนาตนเองของกรรมการ ยสท. ไว้ในคู่มือกรรมการ (Director's Handbook) (ฉบับปรับปรุงเดือนสิงหาคม 2565) รวมถึงคณะกรรมการ ยสท. โดยคณะอนุกรรมการ ด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า ได้เห็นชอบแนวทางการประเมินและการพัฒนา คณะกรรมการตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการ ด้านการกำกับดูแลที่ดี ครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 12 มกราคม 2565 และคณะกรรมการ ยสท. รับทราบแล้วในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 4 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 20 มกราคม 2565

คณะกรรมการ ยสท. กำหนดให้มีการประเมินตนเองแบบรายคณะและรายบุคคล ปีละ 1 ครั้ง โดยในปีงบประมาณ 2565 ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. ได้ทบทวนและปรับปรุงแบบประเมินฯ และ นำเสนอคณะกรรมการ ยสท. ให้ความเห็นชอบในเดือนกรกฎาคม 2565 โดยได้ปรับปรุงรูปแบบการประเมิน ตนเองใหม่โดยใช้แอปพลิเคชัน Google Form แทนรูปแบบเอกสารกระดาษ เนื่องจากได้ทำการประเมิน ประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินตนเองของกรรมการ ยสท. แล้วพบว่า การจัดทำแบบประเมินฯ ในรูปแบบ เอกสารกระดาษมีเนื้อหาค่อนข้างมาก กรรมการอาจให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนทุกข้อ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำส่งลิงก์ แบบประเมินให้กรรมการ ยสท. แต่ละคนเพื่อประเมินตนเอง จากนั้นสรุปผลการประเมินและรายงานให้ คณะกรรมการ ยสท. ทราบในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 12 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 18 สิงหาคม 2565 ซึ่งผลการประเมินกรรมการรายบุคคลอยู่ในเกณฑ์ดี และรายคณะอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คณะกรรมการ ยสท. ได้ร่วมกันอภิปรายและให้ความเห็นว่าคณะกรรมการ ยสท. ยังขาดกรรมการที่มี Skill Matrix ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งเห็นว่ากรรมการ ยสท. ควรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และเห็นว่าควรจัดให้กรรมการ ยสท. ศึกษาดูงานองค์กรที่เป็นต้นแบบที่ดี

ก่อนเริ่มปีงบประมาณ 2565 คณะกรรมการ ยสท. ได้สั่งการให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. จัดเตรียมแผนพัฒนาประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 โดย แผนพัฒนาประสิทธิภาพฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงาน เช่น การอบรม การเตรียมการสำหรับกรรมการ ที่แต่งตั้งใหม่ ฯลฯ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ มีการให้ข้อมูลแก่กรรมการใหม่ผ่านทางแอปพลิเคชัน Google Drive เช่น คู่มือกรรมการ เอกสารการประชุมย้อนหลัง กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ พร้อมทั้งได้จัดทำคลิปวิดีโอ บรรยายสรุปผลการดำเนินงานของ ยสท. โดยรักษาการแทนผู้ว่าการ พร้อมทั้งเยี่ยมชมกิจการของ ยสท. ด้วย สำหรับการพัฒนากรรมการ ยสท. ตามแผนพัฒนาประสิทธิภาพฯ ปีงบประมาณ 2565 สามารถดำเนินการได้ ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สำหรับแผนพัฒนาประสิทธิภาพการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ ยสท. ปีงบประมาณ 2566 ได้มีการนำผลการประเมินตนเองและความเห็นของกรรมการ ยสท. มาเป็นปัจจัยนำเข้าในการจัดทำแผน ทั้งนี้ ได้นำเสนอคณะกรรมการ ยสท. เพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนในคราวประชุมครั้งที่ 13 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 15 กันยายน 2565

2.1.2 การประเมินผลงานและกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูง

ผู้บริหารสูงสุด

คณะกรรมการ ยสท. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานและพิจารณาค่าตอบแทนของผู้ว่าการ ตามคำสั่ง ยสท. ที่ 31/2564 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด วิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานของ ยสท. แล้วนำผลมาเชื่อมโยงกับการกำหนดค่าตอบแทนคงที่ และค่าตอบแทนพิเศษ ตามระดับผลการประเมินการปฏิบัติงาน ก่อนเสนอคณะกรรมการ ยสท. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยที่คณะกรรมการประเมินผลฯ ได้มีการประชุมพิจารณากลับกรอร่างหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ จำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 และวันที่ 4 มีนาคม 2564

ในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 7 (วาระพิเศษ) ประจำปีงบประมาณ 2564 วันที่ 23 มีนาคม 2564 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ ประจำปีงบประมาณ 2564 และต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 24 ธันวาคม 2564 ที่ประชุมมีมติอนุมัติค่าตอบแทนพิเศษของผู้ว่าการ (นายภาณุพล รัตนกาญจนภัทร) ประจำปีงบประมาณ 2564 (วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 5 ตุลาคม 2564) ตามที่คณะกรรมการประเมินผลฯ เสนอ

ในปีงบประมาณ 2565 ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ เนื่องจากตำแหน่งผู้ว่าการว่างลง และยังไม่ได้มีการแต่งตั้งผู้ว่าการ คณะกรรมการ ยสท. ได้มีมติแต่งตั้งนายพนตล หาญธนสาร รองผู้ว่าการด้านบริหาร เป็นผู้รักษาการแทนผู้ว่าการ ตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2564 เป็นต้นไป ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 10 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 21 กรกฎาคม 2565 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ นายภูมิจิตต์ พงษ์พันธุ์งาม เป็นผู้เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ ตามที่คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการเสนอ ทั้งนี้ นายภูมิจิตต์ พงษ์พันธุ์งาม เริ่มปฏิบัติงานในเดือนกันยายน 2565 ซึ่งจะได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2566 ต่อไป

ผู้บริหารระดับสูง

การประเมินผู้บริหารระดับสูงของ ยสท. เป็นไปตามคำสั่งโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ที่ 89/2540 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าจ้างตามผลงานประจำปีตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และคำสั่งโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ที่ 522/2556 เรื่อง การใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการปฏิบัติงาน (KPI) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency) สำหรับพนักงานรายเดือน ระดับ 7-9 ระดับ 10-12 และระดับ 13 โดยประเมิน KPI และ Competency ปีละ 2 ครั้ง

ในปีงบประมาณ 2565 มีการกำหนดแผนการปรับปรุงการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดการเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ 12-13 กับเงินโบนัสไว้ในแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรบุคคล ต่อมาคณะกรรมการกึ่งกรรมการบริหารงานบุคคลของ ยสท. ได้มีมติเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2564 ให้นำผลคะแนนการประเมินเฉพาะ Core Competency มาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับ 13 (รองผู้ว่าการ) เพื่อเชื่อมโยงการจ่ายโบนัส และได้มีมติเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2565 เห็นชอบให้นำวันลาป่วย /ลากิจ มาใช้พิจารณาการหักคะแนนโบนัส ซึ่งต่อมารักษาการแทนผู้ว่าการได้แจ้งต่อที่ประชุมผู้บริหารระดับฝ่ายให้รับทราบถึงการนำแนวทางการเชื่อมโยงนี้มาใช้กับพนักงานระดับ 12 (ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่า)

ผู้บริหารระดับสูงของ ยสท. ได้ประเมินผลตนเอง จำนวน 2 ครั้ง และเสนอผู้บังคับบัญชาประเมินผล ฝ่ายทรัพยากรบุคคลเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการ ยสท. เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนย้ายตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่า ในคราวประชุมครั้งที่ 13 ประจำปีงบประมาณ 2565 วันที่ 15 กันยายน 2565 และพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่า ในการประชุมเดือนตุลาคม 2565

2.1.3 การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการ

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิทินการประชุม คณะกรรมการ ยสท. เป็นการล่วงหน้าในแต่ละปี กรรมการ ยสท. แต่ละคนต้องได้รับทราบวันประชุมและเข้าร่วมประชุมตามกำหนด รวมทั้งการประชุมพิเศษตามความจำเป็น กรรมการ ยสท. ควรเข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการ ยสท. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่องทันการณ์ โดยเลขานุการ คณะกรรมการ ยสท. เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมเอกสารตามระเบียบวาระการประชุม จัดเตรียมสถานที่ และประสานงานในการประชุม คณะกรรมการ ยสท. ควรประชุมทุกเดือนตามที่กำหนด มีวาระการประชุมที่ชัดเจน ทั้งวาระเพื่อทราบ วาระเพื่อพิจารณา และกรณีที่มีการเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติม ควรให้คณะกรรมการมีมติเห็นชอบก่อน ในปีงบประมาณ 2565 มีการประชุมคณะกรรมการ ยสท. อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 13 ครั้ง โดยเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. กำหนดแผนปฏิทินกำหนดการประชุมคณะกรรมการ ยสท. และแจ้งแก่กรรมการ ยสท. ให้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการ ยสท. ใช้เป็นแนวทางในการเข้าร่วมประชุม ได้อย่างครบถ้วน สม่ำเสมอ และวางแผนการปฏิบัติงานได้ล่วงหน้าทั้งปี มีการจัดส่งเอกสารวาระประชุมล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุมทุกครั้ง โดยไม่มีครั้งใดที่เสนอเพิ่มถอนวาระหรือขอรับสัตยาบันย้อนหลัง

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ กำหนดให้กรรมการ ยสท. ทุกคนถือเป็นหน้าที่ที่ต้องเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ ยสท. ทุกครั้ง โดยมีจำนวนกรรมการ ยสท. เข้าร่วมการประชุมโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 และกรรมการ ยสท. แต่ละคนควรเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ ยสท. ทั้งปี และคู่มือกรรมการกำหนดให้คณะอนุกรรมการต่าง ๆ ทั้งหมดควรมีกรรมการ/อนุกรรมการเข้าประชุมร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนครั้งของการประชุมอนุกรรมการทั้งหมดที่ได้จัดขึ้นในรอบปี ในปีงบประมาณ 2565 คณะกรรมการ ยสท. ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ยสท. และคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ โดยในการประชุมคณะกรรมการ ยสท. ทั้งหมด 13 ครั้ง มีจำนวนกรรมการ ยสท. เข้าร่วมการประชุมร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.10 ของจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ ยสท. ทั้งปี สำหรับคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ที่ได้รับการประเมินตามหลักเกณฑ์ Enablers ซึ่งกำหนดการเข้าร่วมการประชุมสำหรับคณะอนุกรรมการที่มีอนุกรรมการ จำนวน 3 คน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และจำนวน 2 คน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะอนุกรรมการกำกับด้านยุทธศาสตร์และบริหารความเสี่ยง คณะอนุกรรมการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า โดยอนุกรรมการในทุกคณะดังกล่าวมีการเข้าร่วมการประชุมเป็นไปตามที่หลักเกณฑ์กำหนด

เลขานุการคณะกรรมการ ยสท. ประเมินคุณภาพและ/หรือประสิทธิผลของกระบวนการประชุมพบว่า แม้จะมีความล่าช้าในการส่งเอกสารในระดับหน่วยงานเพื่อจัดทำระเบียบวาระการประชุม แต่เลขานุการฯ ยังสามารถจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการ ยสท. พิจารณาได้ล่วงหน้าตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ได้มีการกำหนดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการประชุม โดยจัดทำแอปพลิเคชันสำหรับคณะกรรมการ ยสท. เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงเอกสารประชุม มีการแจ้งเตือนก่อนวันประชุม และคณะกรรมการ ยสท. สามารถติดตามผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมและข้อสังเกต/ข้อแนะนำได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำเพื่อใช้งานในปีงบประมาณ 2566 ต่อไป

2.1.4 การกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดี

การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คือ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของ ยสท. ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม คณะกรรมการ ยสท. ให้ความสำคัญต่อการป้องกันมิให้เกิดการขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้ในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 สำหรับกรรมการ ยสท. เพื่อถือปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ต้องเปิดเผยข้อมูลในเรื่องผลประโยชน์ซึ่งมีใน ยสท. หรือธุรกรรมใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการ ยสท. กำหนด อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 2) ต้องรักษาความลับอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ยสท.
- 3) ต้องไม่เอื้อประโยชน์หรือมีส่วนร่วมต่อคู่สัญญา คู่แข่ง อันเป็นเหตุให้ ยสท. เสียผลประโยชน์หรือเสียหาย
- 4) ต้องรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าและคู่ค้าด้วยความเสมอภาค โดยไม่เรียกร้องทรัพย์สิน รวมทั้งผลประโยชน์อื่นใด
- 5) กรรมการ ยสท. ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่กำลังพิจารณา จะต้องแจ้งให้ทราบถึงความสัมพันธ์หรือการเกี่ยวโยงของตนในเรื่องดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมพิจารณาหรือออกเสียงในเรื่องนั้น ๆ
- 6) ต้องพิจารณาอย่างเหมาะสมและรอบคอบในเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของ ยสท. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ฯลฯ ของ ยสท.

ในคราวประชุมคณะกรรมการ ยสท. ครั้งที่ 14 ประจำปีงบประมาณ 2564 วันที่ 16 กันยายน 2564 ที่ประชุมมีมติอนุมัติใช้ร่างแบบเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการ ยสท. และร่างแบบเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันของกรรมการ ยสท. ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. เสนอ เพื่อนำมาใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564 เป็นต้นไป โดยกรรมการ ยสท. ต้องยื่นแบบฯ ต่อประธานกรรมการ ยสท. อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. เก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ กรณีเกิดรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือรายการที่เกี่ยวข้องกันในระหว่างปี กรรมการ ยสท. ต้องยื่นแบบฯ ต่อประธานกรรมการ ยสท. เพื่อแจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบโดยไม่ชักช้า

ในปีงบประมาณ 2565 เลขานุการคณะกรรมการ ยสท. ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการ ยสท. และกรรมการ ยสท. ทุกคน เพื่อให้กรอกข้อมูลในแบบรายงานการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของ กรรมการ ยสท. ประจำปีงบประมาณ 2565 ซึ่งประธานกรรมการ ยสท. และกรรมการ ยสท. ทุกคนได้กรอก ข้อมูลในแบบรายงานฯ และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเรียบร้อยแล้ว

การป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน

คณะกรรมการ ยสท. กำกับดูแลให้มีการจัดทำแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน ปรากฏตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี (หน้าที่ 80) พร้อมทั้งจัดให้มีการกำหนดมาตรการรักษาความลับของ เอกสารของ ยสท. โดยผู้ว่าการได้ออกคำสั่ง ยสท. ที่ 33/2564 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 โดยคำสั่งดังกล่าว ได้กล่าวถึงข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับของเอกสาร การกำหนดชั้นความลับที่ถูกต้อง ผู้มีอำนาจ กำหนดชั้นความลับ ฯลฯ

ในปีงบประมาณ 2565 ฝ่ายอำนวยการและสื่อสารองค์กรซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบรวบรวม รายงานผลการปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับตามคำสั่ง ยสท. ที่ 33/2564 ได้มีบันทึกถึงทุกหน่วยงาน ภายใน ยสท. เพื่อให้จัดส่งรายการข้อมูลข่าวสารลับที่ได้มีการดำเนินการภายในหน่วยงาน ฝ่ายอำนวยการและ สื่อสารองค์กรได้นำส่งรายงานสรุปข้อมูลข่าวสารลับที่ได้ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ 2564 ของ ยสท. ไปยัง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อทราบเมื่อเดือนมีนาคม 2565

คณะกรรมการ ยสท. ได้รับสิทธิให้เข้าถึงข้อมูลภายในต่าง ๆ ของ ยสท. ทั้งรายงานด้านการเงิน และด้านที่ไม่ใช่การเงิน จากระเบียบวาระการประชุม มติที่ประชุม และรายงานการประชุมคณะกรรมการ ยสท. และคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ รวมถึงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของ ยสท. ซึ่งจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลใน Google Drive ของเลขานุการคณะกรรมการ ยสท. โดยคณะกรรมการ ยสท. สามารถใช้บัญชีอีเมลที่ได้รับจาก ยสท. เท่านั้น (xxx@thaitobacco.or.th) ในการเข้าดูข้อมูลดังกล่าว

การเสริมสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีใน ยสท.

ในปีงบประมาณ 2565 ยสท. ได้มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และแนวปฏิบัติ รวมถึงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ของ ยสท. เสนอต่อคณะอนุกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าเพื่อพิจารณา อนุมัติตามอำนาจหน้าที่ในกฎบัตรคณะอนุกรรมการฯ ก่อนรายงานให้คณะกรรมการ ยสท. รับทราบ และได้มีการ เผยแพร่คู่มือฯ ผ่านช่องทางการสื่อสารของ ยสท. เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ยสท. รับทราบ และถือปฏิบัติ นอกจากนี้ ได้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การประเมิน Enablers ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตลอดทั้งปีงบประมาณ

คณะกรรมการ ยสท. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วนรวม 12 คณะ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสมในการทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการเฉพาะด้าน ช่วยทำหน้าที่กลั่นกรองงาน ตามภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตร ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ยสท. รับทราบ อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส หรือตามความเหมาะสม โดยมีคณะอนุกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า

ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของ ยสท. ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า โดยสรุปผลการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. ทบทวนและปรับปรุงกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยในปีงบประมาณ 2565 มีการทบทวนและปรับปรุงกฎบัตร จำนวน 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมิน Enablers

2. อนุมัติหรือเห็นชอบนโยบาย/แผนงาน/คู่มือ

ด้านการกำกับดูแลที่ดี

- นโยบายและแนวปฏิบัติในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ได้รับการทบทวน/ปรับปรุง
- นโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของ ยสท. (Compliance)
- แผนส่งเสริมจริยธรรมจรรยาบรรณ
- แผนแม่บทการกำกับดูแลกิจการที่ีระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปี
- แผนกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร
- คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท.
- คู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ยสท.
- คู่มือปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาความยั่งยืนของ ยสท.

ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- แผนยุทธศาสตร์ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- แผนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- แผนการปฏิบัติงานด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า

- แผนยุทธศาสตร์ด้านลูกค้าและตลาด
- แผนปฏิบัติการด้านลูกค้าและตลาด
- กฎบัตรบริการและมาตรฐานด้านบริการ
- แผนการปฏิบัติงานด้านการมุ่งเน้นลูกค้า

3. การกำกับและติดตามผลการดำเนินงาน

ด้านการกำกับดูแลที่ดี

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (รายไตรมาส)
- รายงานผลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจการ (รายไตรมาส)
- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการคณะกรรมการทำงานบูรณาการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (GRC) (รายไตรมาส)

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลที่ดีฯ (รายครึ่งปี)
- รายงานผลการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีตามมาตรฐานสากล (รายปี)
- รายงานการพัฒนาความยั่งยืนของ ยสท. (รายปี)

ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (รายไตรมาส)
- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (รายไตรมาส)

ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (รายไตรมาส)

คณะกรรมการด้านการกำกับดูแลที่ดี การนำองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า มีการจัดประชุมในปีงบประมาณ 2565 จำนวน 7 ครั้ง และได้รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการ ยสท. รับทราบอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

2.2 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

ยสท. จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ ยสท. อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา เชื่อถือได้ และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน โดยเผยแพร่ผ่านทางรายงานประจำปีและเว็บไซต์ของ ยสท. www.thaitobacco.or.th ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายงานประจำปีของ ยสท. ได้ เป็นการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลเป็นดัชนีชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ ยสท. (Integrity & Transparency Assessment: ITA) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและเป็นกลไกในการตรวจสอบการดำเนินงาน

2.2.1 การเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานประจำปี

ในการจัดทำรายงานประจำปี ยสท. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีซึ่งประกอบด้วยผู้แทนที่มีความรู้และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อร่วมกันดำเนินการจัดทำรายงานประจำปี โดยมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานพร้อมกำหนดกรอบระยะเวลา เพื่อให้การจัดทำรายงานประจำปีมีการดำเนินงานที่เป็นระบบสามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา เชื่อถือได้

คณะทำงานฯ มีหน้าที่รวบรวม พิจารณา และกลั่นกรองประเด็นการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส แนวทางการเปิดเผยข้อมูลของ สคร. รวมถึงหลักเกณฑ์การประเมิน Enablers โดยมีขั้นตอนการพิจารณา กลั่นกรอง และตรวจสอบข้อมูลที่จะเปิดเผยในรายงานประจำปีหลายขั้นตอน ตั้งแต่ระดับพนักงานผู้จัดเตรียมข้อมูล ผู้บริหารหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูล ก่อนจะถึงคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งจะเป็นผู้ยืนยันข้อมูลในขั้นตอนสุดท้ายก่อนจัดพิมพ์และเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ของ ยสท.

ยสท. มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จัดส่งและได้รับการรับรองงบการเงิน โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดมาโดยตลอด ไม่เคยมีเหตุการณ์ที่ สตง. ไม่รับรองงบการเงินของ ยสท. และไม่มีการแก้ไขข้อมูลรายงานทางการเงินต่าง ๆ ภายหลังจาก สตง. รับรองงบการเงิน หรือภายหลังจากที่ ยสท. เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไปแล้ว

ยสท. ได้จัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปี ปีงบประมาณ 2564 ในเว็บไซต์ของ ยสท. เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565 โดยยังไม่ได้เผยแพร่รายงานทางการเงินเนื่องจากอยู่ระหว่างรอผลการรับรองจาก สตง. ต่อมา สตง. รับรองงบการเงินเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 ยสท. จึงเผยแพร่รายงานทางการเงินในรายงานประจำปี ปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งอยู่ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด (ภายใน 1 เดือน หลังจาก สตง. รับรองงบการเงิน)

2.2.2 ข้อมูลสำคัญที่เปิดเผยในรายงานประจำปี

ด้านการเงิน

- 1) งบการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี
- 2) คณะกรรมการ ยสท. หรือคณะกรรมการตรวจสอบอธิบายถึงความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน

ด้านที่ไม่ใช่การเงิน

- 1) โครงสร้างของกลุ่มธุรกิจ/โครงสร้างผู้ถือหุ้นเพื่อสะท้อนผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริง
- 2) ประวัติของคณะกรรมการ ยสท.
- 3) ประวัติผู้บริหาร
- 4) การอธิบายเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือมีผลต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- 5) ความเสี่ยงหลักของการดำเนินธุรกิจ
- 6) นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ ยสท.
- 7) นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูง
- 8) จำนวนครั้งในการเข้าประชุมคณะกรรมการ ยสท. และคณะอนุกรรมการ เป็นรายบุคคล
- 9) นโยบายและการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 10) นโยบายและกิจกรรมการดำเนินงานด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม
- 11) นโยบายและผลการจัดการรายการที่เกี่ยวข้องโยงกัน
- 12) สภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจ และกลยุทธ์

2.2.3 การเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ยสท. ปีงบประมาณ 2565 หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และหลักเกณฑ์การประเมิน Enablers กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลและสารสนเทศด้านการเงิน

และไม่ใช้การเงินที่สำคัญขององค์กรผ่านเว็บไซต์ของ ยสท. โดย ยสท. ดำเนินการได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ทั้ง 8 ประเด็น ดังนี้

- 1) การแถลงทิศทางนโยบายขององค์กรโดยผู้บริหารสูงสุด
- 2) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 3) การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ
- 4) แผนงานที่สำคัญ
- 5) ข้อมูลโครงการลงทุนที่สำคัญ
- 6) การจัดซื้อจัดจ้าง
- 7) ผลการดำเนินงานทั้งการเงินและไม่ใช้การเงินที่สำคัญ
- 8) รายงานประจำปี

ในปีงบประมาณ 2565 มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของ ยสท. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยคณะทำงานปรับปรุงเว็บไซต์ ยสท. ได้ทบทวนและปรับปรุงรูปแบบและการจัดกลุ่มชุดข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานขององค์กร ทั้งข้อมูลด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช้การเงิน ข้อมูลด้านความโปร่งใสตามหลักเกณฑ์ของ ป.ป.ช. (ITA) ข้อมูลผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามหลักเกณฑ์การประเมินผล Enablers ข้อมูลการดำเนินงานของส่วนงาน ให้มีความชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา เชื่อถือได้ สามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงให้มีช่องทางการสื่อสารแบบสองทางผ่านการโต้ตอบแบบ Pop Up เพื่อเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ติดต่อสื่อสารกับ ยสท.

2.2.4 ผลงานด้านความโปร่งใส

ยสท. มีการบริหารจัดการด้านการเปิดเผยข้อมูลองค์กรโดยให้สิทธิในการพิจารณา กลั่นกรอง และกำกับดูแลแก่ผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน ยสท. รวมถึงการกำกับดูแลโดยคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลมีความถูกต้องและสอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 รวมถึงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจยาสูบ

ยสท. มีการแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตของการยาสูบแห่งประเทศไทย (ศปท. ยสท.) คณะทำงานรายงานผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจด้าน core Business Enablers ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร เพื่อขับเคลื่อนและกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ โดย ยสท. มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ (ITA) ปี 2565 อยู่ในเกณฑ์ดีมากที่ระดับ 96.93 คะแนน (ระดับ AA) ตามเกณฑ์การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และได้รับรางวัล ITA Awards 2022 ประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติหน่วยงานภาครัฐที่มีความโปร่งใส โดยได้คะแนนประเมินตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ในการประเมิน ITA ที่ระดับ 100 คะแนนเต็ม สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน